

DISCRIMINATIE IN MOEDERSCHAPSRUST

Zwangere radiomaakster Sofie Engelen klaagt verschil in rechten voor zelfstandigen en bedienden aan

Een baby, maar geen inkomen

Ze is op van de stress om de papiermolen rond haar moederschapsrust, en de bevalling moet nog komen. De Antwerpse radiomaakster Sofie Engelen werkt als zelfstandige en is teleurgesteld in het systeem. Drie maanden lang zal ze geen inkomen ontvangen, want het vervangingsinkomen wordt pas daarna uitbetaald. "Zo veel verschil met een bediende, dat kan toch niet?"

Sofie Engelen. FOTO WIM KEMPEAERS

"Ja, mevrouw. U krijgt uw moederschapsuitkering pas ná uw zwangerschapsverlof. We gaan ervan uit dat toekomstige moeders reserves hebben om de periode van de moederschapsrust te overbruggen."

Sofie Engelen (37) uit Antwerpen, freelance radiomaakster bij Studio Brussel en hoogzwanger van haar eerste kindje, wist niet wat ze hoorde toen ze informatie inwon bij haar ziekenfonds om haar vervangingsinkomen te regelen.

"Als ik effectief twaalf weken moederschapsrust opneem, heb ik dus drie maanden geen inkomen", zegt Engelen. "Dat is toch verschrikkelijk. Als zelfstandige heb je al een minder sociaal statuut, geen recht op ouderschapsverlof of tijdskrediet. De stress die de hele bureaucratische papierwinkel gaf, was ook geen lachertje. Van deze periode zou ik moeten genieten. In plaats daarvan voel ik me vooral erg onrechtvaardig behandeld."

Dat ongenoegen plaatste ze op

Sofie Engelen

Freelance radiomaakster

"Als ik twaalf weken moederschapsrust opneem, heb ik dus drie maanden geen inkomen."

haar Facebookpagina. Een schreeuw om hulp ook. Want hoe los je zoiets op? Vrouwen met gelijkaardige ervaringen reageerden massaal. Engelen schrok zelf van de reacties. "Het zou toch de max zijn, mocht er voor al deze regelingen een soort 'Bijbel' komen, zodat iedereen weet wat haar te doen staat?"

Het aantal vrouwen onder de zelfstandigen schommelt al een tiental jaar rond de 35%. Ondanks verschillende campagnes om vrouwen over de streep te trekken, houdt het verschil in sociaal statuut hen nog altijd tegen. Want vrouwelijke zelfstandigen die bevallen hebben slechts recht op twaalf weken moederschapsrust, terwijl werknemers en ambtenaren er vijftien hebben. Ze krijgen per week 475,41 euro vervangingsinkomen. Het

verschil met werknemers wordt gecompenseerd door 105 gratis dienstencheques ter waarde van 945 euro. Op ouderschapsverlof of tijdskrediet hebben ze geen recht. "Nochtans is de ondernemingszin er wel", zegt Caroline Deiteren, sociaal adviseur bij Unizo. "Er zijn al maar meer vrouwelijke zelfstandigen in bijberoep."

Betere regeling

Unizo vindt het daarom belangrijk de uitbetaling van de uitkering tijdens de moederschapsrust beter te regelen. "We willen de komende tijd met de ziekenfondsen praten over het uitbetalingssysteem. In de periode na de bevalling moeten vrouwen genieten, geen geldzorgen hebben."

Ook de gelijktrekking van de moederschapsrust staat nog altijd op de agenda. "Maar zelfstandige vrouwen gaan dikwijls sneller aan de slag. Hun hoofd zit toch bij de zaak", aldus Deiteren. "Ze willen geen klanten verliezen of inkomsten mislopen."

Voor Christelike Mutualiteit was van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen mag dat zelfs nog een stap verder gaan. Zij wil graag een sociaal statuut zien dat zo goed mogelijk aansluit bij dat van een werknemer. "Inclusief ouderschapsverlof of tijdskrediet dus. Moeder of vader worden doe je als mens, niet als zelfstandige of werknemer."

De Christelike Mutualiteit laat weten zich aan de wettelijke uitbetalingstermijn te houden. En dat mag dus tot een maand na een ononderbroken periode. "Maar als iemand een afwijking vraagt, kunnen we dat altijd bekijken", zegt Alexandra De Schauwer.

Bij andere ziekenfondsen was niemand bereikbaar voor commentaar.

MYRTE DE DECKER

"Ken gratis dienstencheques volledig automatisch toe"

4.938 zelfstandigen die in 2017 bevielen, hebben van de federale overheid hun 105 dienstencheques gekregen. Dat is 11% meer dan een jaar eerder. Dat blijkt uit cijfers die CD&V-kamerlid Griet Smaers opvroeg bij minister van Zelfstandigen Denis Ducarme (MR). De dienstencheques zijn een gunst voor zelfstandigen, omdat ze minder moederschapsrust krijgen. Als de laatste twee kwartalen van 2016 en 2017 met elkaar vergeleken worden, is er zelfs een stijging van 21,6% te zien. Sinds 1 juni 2017 worden de dienstencheques immers halfautomatisch toegekend. "De cijfers tonen dat de halfautomatische toekenning vruchten afwerpt", aldus Smaers. "Meer zelfstandige vrouwen die bevallen doen een beroep op de ondersteuning. Maar het einddoel moet een volledig automatisch toekenning zijn, zodat elke vrouwelijke ondernemer er gebruik van maakt." (myde)

